

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Remco Duijker	Van team: Team Omgeving Adviseur: Bart Wijnands E-mail: b.wijnands@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2019-034420 Begrotingswijziging: Nee
Onderwerp: Aanpassing legesverordening in verband met invoering duurzame leges	

Publiekssamenvatting:

Verduurzaming van gebouwen is een belangrijke pijler in de energietransitie. Om verduurzaming van woningen te stimuleren heeft het college onlangs leningen in het kader van Comfortabel wonen ingesteld. Voor het aanbrengen van duurzame maatregelen kan soms een omgevingsvergunning nodig zijn. Aan het aanvragen van zo'n vergunning zijn legeskosten verbonden die kostenverhogend werken. Dit kan een drempel opwerken voor het nemen van de duurzame maatregelen. Meerdere gemeenten in Nederland hebben deze drempel weggehaald of verlaagd door een aanpassing van de legesverordening waarin korting wordt gegeven op de te betalen leges. De gemeenteraad wordt voorgesteld de legesverordening zodanig aan te passen dat ook in onze gemeente verduurzaming op deze wijze gestimuleerd kan worden. Hiermee wordt de legesheffing afgestemd ons duurzaamheidsbeleid. Daarnaast wordt de gemeenteraad voorgesteld deze aanpassing met terugwerkende kracht vast te stellen waardoor aanvragen die ingediend zijn vanaf 1 september 2019 al in aanmerking kunnen komen voor deze korting.

Geadviseerd besluit

1. Vast te stellen de verordening tot wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van leges 2020 door toevoeging van onderdeel 3.8.
2. Te besluiten dat deze regeling met terugwerkende kracht tot 1 september 2019 van kracht is geworden.

Bijlagen

1. Bijlage voorstel duurzame leges.docx

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

In het college van 16 april jl. is – naar aanleiding van de discussie omtrent de hoogte van de legesaanslag van de omgevingsvergunning voor Complex 58 van Woningstichting Den Helder-afgesproken dat een advies wordt voorbereid waarin wordt ingegaan op de mogelijkheid de legesverordening te gebruiken als instrument om duurzame maatregelen aan gebouwen te stimuleren. Het onderzoeken van de mogelijkheden hiertoe en de financiële consequenties ervan nam enige tijd in beslag.

Uit het onderzoek is gebleken dat meerdere gemeenten in Nederland positieve ervaringen hebben met stimuleren van het nemen van duurzame maatregelen door het verlagen van de legesheffing hiervoor. U wordt derhalve voorgesteld in te stemmen met een aanpassing van de legesverordening waardoor een financiële prikkel wordt bewerkstelligd door burgers en coöperaties om (sneller) tot verduurzaming van gebouwen over te gaan. Daarnaast wordt u voorgesteld deze regeling met terugwerkende kracht in te stellen.

Doelen en resultaten

Het doel dat met de aanpassing van legesregeling beoogd wordt is de drempel te verlagen voor eigenaren van gebouwen om hun eigendom te verduurzamen en daardoor een bijdrage aan ons duurzaamheidsbeleid te vormen. Het gaat daarbij om maatregelen waarvoor een vergunning nodig is. Het resultaat van de regeling zal moeten blijken maar in combinatie met de Verordening Comfortabel wonen ligt het in de verwachting dat dit in ieder geval een verdere stimulering zal vormen voor particuliere woningeigenaren. Ook woningcorporaties kunnen van deze regeling gebruik maken waardoor ook op grotere schaal (snellere) verduurzaming wordt gestimuleerd.

Kaders en omstandigheden

Legesverordening Den Helder: Hierin staat vermeld waarvoor en hoeveel leges wordt geheven

Gemeentewet, artikel 229: Vormt de grondslag voor het heffen van leges

Algemene wet inzake rijksbelastingen: geeft de kaders voor het heffen van leges

In april 2019 is afgesproken de mogelijkheden voor dit voorstel te onderzoeken en het resultaat daarvan in september 2019 aan u voor te leggen. Dit traject is naar derden gecommuniceerd en heeft geleid tot extra aanvragen om omgevingsvergunningen voor duurzame maatregelen na deze datum. Hierdoor zijn mogelijk verwachtingen gewekt omtrent het tijdstip dat deze regeling mogelijk (indien uw raad akkoord gaat) van kracht ging.

Argumenten en alternatieven

Met dit voorstel wordt u gevraagd de legesverordening zodanig aan te passen dat ook in onze gemeente verduurzaming middels korting op leges kan worden gestimuleerd.

Landelijke trend

Verduurzaming van gebouwen is een belangrijke pijler in de energietransitie. Dit is de reden geweest dat de afgelopen jaren verschillende gemeenten zijn gaan experimenteren met zogenoemde “groene leges”. Hiermee wilden zij bereiken dat meer inwoners en bedrijven duurzame maatregelen aan hun onroerend goed gingen treffen zodat hiermee een bijdrage werd geleverd aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Aangezien hier positieve ervaringen mee werden opgedaan heeft de VNG in 2018 een uitwerking gepubliceerd van zogenaamde duurzame leges waarin korting op of een teruggave van bouwleges wordt gegeven aan die projecten waarin duurzame maatregelen worden getroffen.

Wat wordt voorgesteld?

Veel bestaande gebouwen in Den Helder zijn nog niet voorzien van dak-, buitengevelisolatie of andere duurzaamheidsmaatregelen. Vaak komt dit omdat de (financiële) drempel om deze aan te brengen nog te hoog wordt gevonden. Met de onlangs door u vastgestelde Verordening Comfortabel wonen kunnen leningen worden aangevraagd die deze drempel mogelijk verlagen voor eigenaren van particuliere woningen.

Voor het uitvoeren van zulke maatregelen moet soms echter een omgevingsvergunning aangevraagd worden. Aan het indienen van zo'n aanvraag zijn (leges)kosten verbonden. Beoogd wordt de drempel om voorzieningen te treffen nog verder te verlagen door korting op deze leges te geven.

De voorgestelde kortingen hebben betrekking op de leges voor de activiteiten bouwen en planologisch strijdig gebruik voor zover deze betrekking hebben op de duurzaamheidsmaatregelen. Dit betekent dat de leges die geheven worden over de andere delen van een plan die niets met de maatregelen te maken hebben buiten beschouwing worden gelaten.

Welke maatregelen betreft het

Bij het formuleren van de maatregelen die in aanmerking komen voor korting is aansluiting gezocht bij de model legesverordening van de VNG. Deze voorbeeldbepalingen zijn aangepast op de ambities zoals deze ook verwoord zijn in de Verordening Comfortabel wonen.

Voor bestaande gebouwen zal korting op leges aan de orde zijn bij het aanbrengen van dak en/ of buitengevel isolatie die aan bepaalde isolatiewaarden voldoen. Hiernaast kan in aanmerking worden gekomen voor een korting indien zonnepanelen, zonnecollectoren en/ of een begroeid dak worden aangebracht of een buitenunit voor een warmtepomp geplaatst wordt. De korting geldt in dat geval ook indien deze worden genomen bij nieuwbouw. Bij de bouw van nieuwbouwwoningen kan korting van de leges ook aan de orde zijn indien de Energieprestatie coëfficiënt (EPC) een lagere waarde heeft dan wettelijk voorschreven is.

Enkele van de genoemde maatregelen zullen over het algemeen vergunningsvrij kunnen worden uitgevoerd (zonnepanelen, zonnecollectoren, warmtepompen). Slechts in een beperkt aantal gevallen worden deze bouwwerken zodanig geplaatst dat een omgevingsvergunning nodig is. Naar verwachting zal met name gebruik worden gemaakt van de korting op de leges van de dakisolatie.

Ingezet is op een korting van 50% op de leges voor in principe alle activiteiten. Voldoet een nieuwbouwwoning aan de gestelde EPC-normen dan komt de aanvrager in aanmerking voor een vast bedrag aan korting. Voor het afwijken van het bestemmingplan vanwege de duurzaamheidsmaatregelen wordt een percentage voorgesteld van 100%. Het gaat hierbij om een vast bedrag van € 271,70 (in 2020).

In het raadsbesluit zijn de voorgestelde aanpassingen van de legesverordening gevoegd waarin alle genoemde maatregelen met korting overzichtelijk zijn opgenomen.

Bestuurlijke vernieuwing

De aanleiding tot dit voorstel was een discussie omtrent de berekende leges van "complex 58" van Woningstichting Den Helder. Naar aanleiding van deze discussie is onderzocht of en op welke wijze een legesverordening te gebruiken is als instrument om duurzame maatregelen aan gebouwen te stimuleren. Tijdens dit onderzoek is gekeken naar andere gemeenten in Nederland. Binnen de gemeente zijn geen verdere partijen betrokken. Wel is de gemeente benaderd met vragen van burgers of korting of teruggave van leges aan de orde zijn wanneer gebouwd werd met duurzame maatregelen

Verordeningen zijn uitgesloten in de Referendumverordening.

Duurzaamheid

Met het voorstel wordt beoogd de drempel om duurzame maatregelen aan gebouwen te nemen verder te verlagen en zodoende een bijdrage te leveren aan het duurzaamheidsbeleid.

Financiële consequenties

In de begroting wordt elk jaar een bedrag aan te verwachten legesopbrengsten opgenomen. Het is moeilijk om exact in te schatten hoeveel en welke aanvragen in de toekomst binnenkomen; deze begrotingspost is zo opgebouwd dat deze in evenwicht is met te verwachten lasten. In de praktijk komt dit neer op dat bij een gelijkblijvend niveau van activiteiten het begrootte bedrag jaarlijks wordt verhoogd met de inflatie. Op deze wijze is dit bedrag opgelopen van € 916.000,- in 2015 tot 1.014.000,- in 2020.

De daadwerkelijk geïnde totale legesbedragen worden sterk beïnvloed door de legesopbrengsten van het aantal "dure" projecten die in een jaar geïnd worden. Zo kunnen de legesopbrengsten van een zonnepark of een appartementengebouw bijvoorbeeld oplopen tot rond de € 100.000,-. De bouw van bijvoorbeeld vier woningen kan een bedrag van € 20.000,- aan leges opbrengen terwijl het plaatsen van een dakkapel slechts € 170,- aan leges opbrengt. Worden in een jaar veel vergunningen van "dure" projecten aangevraagd dan kan dit leiden tot een hoger bedrag aan inkomsten. Van tevoren is het dus moeilijk exact in te schatten of het begrote bedrag gehaald of niet gehaald wordt. De afgelopen jaren lagen de daadwerkelijk gerealiseerde opbrengsten tussen de € 721.000,- (2017) tot € 1.261.000 (2018) en deze weken daarmee ruim (in negatieve respectievelijk positieve zin) af van het begrote bedrag. Pas na afronding van het boekjaar komt hierover duidelijkheid.

Naar verwachting zullen de leningen die op grond van de Verordening Comfortabel wonen worden verstrekt, zorgen voor een toename van aanvragen voor omgevingsvergunning van particuliere woningeigenaren. Dit kan betekenen dat, ondanks dat er korting wordt gegeven op de leges, er sprake is van een extra opbrengst aan leges. Deze zal echter ten opzichte van de bestaande totaalopbrengst relatief klein zijn. Ook woningcorporaties komen in aanmerking voor een korting op de leges. Aangezien dit ook om "dure" projecten kan gaan zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van dakisolatie op een groot aantal woningen, zal de korting op de leges ook een groter bedrag bedragen. Het idee achter de korting (die alléén geldt voor het gedeelte van een project dat als duurzame maatregel is aangewezen) is om particulieren en woningcorporaties aan te moedigen extra projecten op te starten. Het ligt in de verwachting dat deze corporaties ook aanvragen voor omgevingsvergunningen indienen waarbij geen beroep kan worden gedaan op de korting. Van

Woningstichting Den Helder/ Helder Vastgoed is bekend dat deze nog meerdere grote projecten ingepland hebben staan (waar geen aanspraak kan worden gedaan op korting op de leges). Vanuit deze corporaties zal derhalve nog steeds een substantieel bedrag aan leges geïnd worden waaronder minstens 50% van de oorspronkelijke legesbedragen van de projecten waarin duurzame maatregelen worden genomen.

Omdat niet bekend is hoe de aanvraag van vergunningen voor duurzame investeringen zich ontwikkelt, wordt voorgesteld om uit de duurzaamheidsmiddelen € 100.000 te reserveren in 2020 om deze korting te kunnen bekostigen. In 2020 zal dan geëvalueerd worden hoe het bedrag aan korting zich ontwikkelt, zodat voor 2021 tot een betere schatting kan worden gekomen en de definitieve vorm van de dekking van de kosten voor de komende jaren kan worden bepaald. Met de inzet van de € 100.000 kan dan extra formatie worden ingeschakeld om de extra c.q. complexere aanvragen af te handelen.

Uitvoering en planning

Nadat in ons college van 16 april jl. is gesproken over het onderzoek naar de mogelijkheid de legesverordening als instrument te gebruiken in de duurzaamheidsopgave, is naar Woningstichting het streven uitgesproken om een voorstel hiertoe te laten vaststellen in de raadsvergadering van 16 september 2019.

Hierop heeft Woningstichting Den Helder/ Den Helder Vastgoed zijn aanvragen om omgevingsvergunning voor duurzame maatregelen afgestemd. Zij leveren een groot aandeel in de verduurzaming van de woningvoorraad in Den Helder en geven hiermee vanaf 2018 het goede voorbeeld in onze gemeente. Met een richtdatum van 1 september 2019 geeft u tevens de waardering voor deze inspanningen. Ook andere gebouweigenaren die per die datum duurzaamheidsmaatregelen hebben getroffen, worden hierover benaderd

Communicatie

Het project kan alleen maar slagen als (toekomstig) eigenaren van panden ook op de hoogte zijn van de mogelijkheid tot legeskorting. Er zal aangesloten worden bij de communicatie die ingezet wordt rondom de Verordening Comfortabel wonen. De aanpassing van de legesverordening zal de nodige aandacht krijgen door middel van persbericht, informatie op de website (en mogelijk social media) en in het stadsnieuws van Den Helder op Zondag. Ook zullen aanvragers van omgevingsvergunning die duurzame maatregelen hebben genomen vanaf 1 september 2019 benaderd worden voor een korting op de destijds betaalde leges.

Na vaststelling wordt de verordening gepubliceerd in DROP.

Raadsvergadering d.d.	3 februari 2020
Besluit nummer	2019-034420
Onderwerp	Aanpassing legesverordening in verband met invoering duurzame leges

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 17 december 2019,

kennis genomen hebbende van de voorbereidende commissievergadering Raadscommissie Bestuur en Middelen op 2020-01-20T19:30:00+01:00

besluit:

1. Vast te stellen de verordening tot wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van leges 2020 door toevoeging van onderdeel 3.8.
2. Te besluiten dat deze regeling met terugwerkende kracht tot 1 september 2019 van kracht is geworden.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 3 februari 2020